

# Вимоги до ведення органічного тваринництва (ВРХ)<sup>1</sup>



## 1. Походження, розмноження та відтворення тварин

### 1.1 Розведення тварин

**При формуванні стада/поголів'я тварин необхідно брати до уваги наступні фактори:**

*Ст 6.7.1  
Еквівалентного  
стандарту*

- поголів'я худоби для органічного виробництва має бути народжене і вигодоване у виробничих підрозділах, які працюють на органічних засадах;
- для розведення дозволяється ввести до складу тваринницького виробничого підрозділу тварин, яких не утримували в умовах органічного виробництва, з урахуванням певних умов. Такі тварини і продукти тваринництва від таких тварин можуть вважатися органічними після періоду конверсії;
- тварини, які були у виробничому підрозділі на початку перехідного періоду та продукти тваринництва від таких тварин можуть вважатися органічними після проходження перехідного періоду

*Ст 6.7.15  
Еквівалентного  
стандарту*

Репродукція має відбуватися природним шляхом. Проте, дозволяється штучне запліднення.

Репродукція **не повинна бути викликана** використанням гормонів або подібних речовин, за винятком застосування зазначених речовин як форми ветеринарної терапії для окремих тварин. **Не дозволяється** застосовувати інші форми штучної репродукції, такі як клонування і перенесення ембріону.

При виборі порід або різновидів слід брати до уваги здатність тварин пристосовуватися до місцевих умов, їх життєздатність і опірність хворобам.

Крім того, при виборі порід або ліній тварин слід мати на меті уникнення властивих певним видам чи лініям тварин, які використовуються в інтенсивному виробництві, специфічних хвороб або проблем зі здоров'ям, а саме: синдрому PSE, раптової смерті, мимовільного викидня і складних пологів, які потребують кесаревого розтину. Слід віддавати перевагу місцевим породам і лініям.

### 1.2 Використання неорганічних тварин

*Ст 6.7.2  
Еквівалентного  
стандарту*

Неорганічних тварин **дозволяється** вводити до господарства для племінних цілей **лише за наступних умов:**

- відсутності на ринку органічних тварин в достатній кількості;
- при першому створенні гурту або отари неорганічні молоді ссавці мають вирощуватися у відповідності до правил органічного виробництва відразу ж після їх відлучення від матері.  
Крім того, на дату вводу тварин до гурту вік буйволів та лошат складає менше **шести місяців**;
- неорганічні дорослі самиці, які не народжували, для оновлення гурту мають в

<sup>1</sup> Згідно Стандарту Міжнародних акредитованих органів сертифікації з органічного виробництва і переробки, еквівалентний Постановам (ЄК) № 834/2007 та № 889/2008 (Далі – Еквівалентний стандарт)

подальшому вирощуватися у відповідності до правил органічного виробництва.

**Додатково, висувуються наступні вимоги щодо кількості жіночих особин на рік:**

- дозволяється вводити самиць в кількості, що не перевищує 10% поголів'я дорослих коней або жуйних тварин
- до підрозділів, у яких утримують менше 10 коней або жуйних тварин, дозволяється вводити з метою оновлення, як зазначено вище, не більше однієї тварини на рік.

Відсоток, зазначений у попередньому параграфі, може збільшуватися до 40%, за умови отримання **попереднього дозволу уповноваженого органу**, у наступних особливих випадках:

- a) при значному розширенні ферми;
- b) при зміні породи;
- c) при зміні тварин, на яких спеціалізується господарство;
- d) якщо породи знаходяться під загрозою втрати для фермерства, і в цьому випадку тварини відповідних порід не обов'язково мають бути такими, що не народжували.

Ст 6.7.4  
Еквівалентного стандарту

**Увага:** Сертифікаційний орган може видавати тимчасові дозволи фермерам у випадку високої смертності тварин, спричиненої проблемами зі здоров'ям або катаклізмами, дозволяти відновлення або відтворення гурту, отари чи зграї не органічними тваринами, за відсутності органічно вирощених тварин.

### 1.3 Перехідний період для тваринництва

Ст 6.2.1  
Еквівалентного стандарту

Перехідний період (період конверсії)<sup>2</sup> розпочинається не раніше, ніж **оператор повідомить компетентний орган про свою діяльність** і підпорядкує своє господарство системі контролю.

Протягом перехідного періоду мають виконуватися правила виробництва згідно Еквівалентного стандарту з органічного виробництва та переробки для третіх країн.

### 1.4 Тривалість перехідного періоду для тварин

Ст 6.2.5  
Еквівалентного стандарту

Якщо у господарство **введені неорганічні тварини** і якщо продукти тваринництва будуть продаватися як органічні продукти, правила органічного виробництва мають виконуватися протягом щонайменше:

Жуйні тварини	<b>12 місяців</b> (в будь-якому випадку не менше третини їхнього життя)
ВРХ для виробництва молока	<b>6 місяців</b>

Якщо неорганічні тварини наявні у господарстві на початку перехідного періоду, їх продукти **можуть вважатися органічними**, якщо відбувається **одночасний перехід усього виробничого підрозділу**, в тому числі худоби, пасовищ і/або будь-яких земельних площ, які використовуються для годівлі тварин.

Ст 6.2.5  
Еквівалентного стандарту

Загальний сукупний перехідний період для існуючих тварин і їх приплоду, пасовищ і/або будь-яких земельних площ, які використовуються для годівлі тварин, може бути **скорочений до 24 місяців, якщо** тварин годують переважно продуктами з даного виробничого підрозділу.

<sup>2</sup> "Конверсія" (перехідний період) – перехід від неорганічного до органічного господарювання за певний проміжок часу, в ході якого застосовувалися норми органічного виробництва (ст.2 Пост ЄС 834/07)  
Документ підготовлений Органік Стандарт

## 1.5. Паралельне виробництво в тваринництві

Ст 6.3.2  
Еквівалентного  
стандарту

Неорганічні тварини можуть знаходитися у господарстві за таких умов:

- їх вирощують у підрозділах, споруди і ділянки яких чітко відокремлені від споруд і ділянок підрозділів, на яких ведеться виробництво у відповідності до органічних правил, а також
- на господарстві неорганічними методами вирощують **видів тварин, відмінних від органічних.**

Ст 6.3.1  
Еквівалентного  
стандарту

Уповноважений орган влади **може дозволяти господарствам, які виконують дослідницьку роботу в галузі сільського господарства або забезпечують формальну освіту**, вирощувати органічних і не органічних тварин одного виду, за дотримання наступних умов:

(а) було вжито відповідних заходів для забезпечення постійного розділення тварин, продуктів тваринництва, гною і кормів кожного з підрозділів, і відповідна інформація була завчасно надана контролюючій інстанції;

(б) виробник завчасно інформує контролюючу інстанцію або орган контролю про будь-яке постачання чи продаж тварин або продуктів тваринництва;

(в) оператор надає контролюючій інстанції або органу контролю точну інформацію про кількість продуктів, вироблених у кожному з підрозділів, а також усі характеристики, які дозволяють ідентифікувати продукти, і підтверджує вжиття заходів для розділення продуктів.

## 1.6. Випасання тварин за умови паралельного виробництва

Ст 6.3.2  
Еквівалентного  
стандарту

Під час паралельного виробництва оператор повинен забезпечити чітке відокремлення ділянок та споруд, на яких ведеться виробництво у відповідності до органічних правил.

Дозволяється випасати органічних і неорганічних тварин на спільній землі **ЛИШЕ протягом обмеженого часу щорічно ТА якщо**:

- a. Тварини з органічних та неорганічних підрозділів належать до різних видів;
- b. земля не оброблялася продуктами, не дозволеними для використання у органічному виробництві, щонайменше **протягом трьох років**;
- c. будь-які неорганічні тварини, які використовують цю землю, походять з системи господарювання, що тяжіє до сталого використання землі (наприклад, господарства в несприятливих районах, екологічні схеми, добробут вищих тварин);
- d. будь-яка тваринницька продукція від органічних тварин під час користування цією землею не буде вважатися органічною, якщо не може бути доведено належне відокремлення від не органічних тварин.

В період переганяння худоби з зимових пасовищ на літні тварини можуть пастися на неорганічній землі, коли їх переганяють пішки з однієї зони випасу до іншої. Споживання у цей період неорганічних кормів у вигляді трави та іншої рослинності, на якій пасуться тварини, **не повинне перевищувати 10% загального річного кормового раціону**. Ця цифра розраховується як відсоток сухої речовини кормів сільськогосподарського походження.

Оператори повинні мати документальне підтвердження застосування положень даного пункту.

## 2. Умови утримання тварин

## 2.1 Вимоги до приміщення, де утримуються тварини

Ст 6.7.12  
Еквівалентного  
стандарту

Будівля, де утримуються ссавці, має забезпечувати інтенсивну природну вентиляцію та природне освітлення.

**Підлога** у приміщеннях має бути рівною, але не слизькою. Не менше половини площі поверхні у приміщенні має бути суцільною, тобто без щілин і не решітчастою.

У приміщенні **необхідно передбачити** зручну, чисту і суху **зону для лежання/відпочинку**, яка має достатній розмір і складається з конструкції без щілин.

Ст 6.7.13  
Еквівалентного  
стандарту

У зоні відпочинку має бути просторе сухе місце для лежання з підстилкою. В якості **підстилки** слід використовувати солому або інший відповідний природний матеріал.

Мінімальна площа при утриманні в приміщенні і надворі, а також інші характеристики умов утримання для різних видів і категорій тварин зазначені у Додатку III до Еквівалентного стандарту з органічного виробництва та переробки для третіх країн.

Ст 6.7.12  
Еквівалентного  
стандарту

## 2.2 Щільність посадки тварин

Ст 6.7.6  
Еквівалентного  
стандарту

Щільність посадки має забезпечувати належні умови утримання тварин, за яких вони мають достатньо місця щоб стояти, повертатися, чиститися, приймати всі природні положення і робити всі природні рухи, наприклад, потягування.

Загальна щільність посадки має забезпечувати дотримання обмеження у 170 кг азоту на один гектар сільськогосподарської площі на рік,

Для визначення відповідної щільності тварин, як зазначено вище, уповноважений орган влади створює тваринницькі підрозділи, які відповідають вищезгаданим обмеженням, керуючись цифрами, наведеними у Додатку IV до Еквівалентного стандарту.

## 2.3 Випас тварин

Ст 6.7.5  
Еквівалентного  
стандарту

Поголів'я повинне бути обмежене з метою зведення до мінімуму надмірної потрави рослинності, стоптування ґрунту, ерозії та забруднення, спричиненого тваринами або рознесенням їх гною

**Травоїдні** тварини повинні мати доступ до пасовищ **завжди**, коли це можливо.

Ст 6.7.7  
Еквівалентного  
стандарту

У тих випадках, коли травоїдні тварини мають доступ до пасовищ у пасовищний період, а система утримання у зимовий період забезпечує тваринам свободу руху, **дозволяється не виконувати вимогу** стосовно забезпечення доступу тварин до зон вільного вигулу в зимові місяці.

**АЛЕ**, незважаючи на попередній параграф, **бики віком понад рік** повинні мати доступ до пасовищ або відкритих майданчиків.

Ст 6.7.8  
Еквівалентного  
стандарту

**Виключення:** Заклучна фаза відгодівлі жуйних тварин для виробництва м'яса може проходити у приміщенні, за умови, що цей період вирощування у приміщенні **не перевищує однієї п'ятої тривалості життя худоби і в будь-якому разі не перевищує трьох місяців.**

**Забороняється** безземельне виробництво худоби, при якому оператор поголів'я не господарює на землях сільськогосподарського призначення і/або не уклав письмового договору про співробітництво з іншим оператором.

## 2.4 Прив'язування тварин

Ст 6.7.10  
Еквівалентного  
стандарту

**Забороняється** утримувати тварин на прив'язі, спутаними або в ізоляції.

Сертифікаційний орган може видати відповідний дозвіл на прив'язування худоби у **дрібних** господарствах, **ЛИШЕ за наступних умов:**

- якщо це необхідно з метою забезпечення можливості для певного господарства започаткувати або підтримати органічне виробництво за наявності кліматичних, географічних або структурних обмежень, якщо немає можливості утримання тварин в групах відповідно до їх поведінкових потреб. А також
- якщо тварини мають доступ до пасовищ під час пасовищного періоду щонайменше двічі на тиждень.

### 3. Відгодівля та корми



#### 3.1 Походження кормів

Продукція для годівлі поголів'я має походити з того ж підрозділу, де воно утримується, або з іншого підрозділу органічного виробництва у тому самому регіоні

Стосовно **травоїдних**, за винятком щорічного періоду, коли тварин переганяють з зимових пасовищ на літні, не менше **60% кормів має походити з власного господарства** або, якщо це неможливо, бути виробленими у співробітництві з іншими органічними господарствами, переважно у тому самому регіоні.

Ст 6.7.16  
Еквівалентного  
стандарту

Ст 6.7.17  
Еквівалентного  
стандарту

#### 3.2 Використання матеріалів певних речовин та продуктів у кормах

Кормові матеріали мінерального походження можуть використовуватися в органічному виробництві **лише** якщо ці матеріали зазначені у переліку, що міститься у Додатках IV, V, XI до Еквівалентного стандарту з органічного виробництва та переробки для третіх країн, з відповідними обмеженнями;

Неорганічні види, трави та меляса можуть використовуватися в органічному виробництві за умови їхньої відсутності в органічній якості, використання даних видів складає менше 1% річного раціону сухого корму с/г походження тварин визначених видів.

**Якщо оператору дозволено ведення паралельного тваринництва**, в період переганяння худоби з зимових пасовищ на літні тварини можуть пастися на неорганічній землі, коли їх переганяють пішки з однієї зони випасу до іншої. Споживання у цей період неорганічних кормів у вигляді трави та іншої рослинності, на якій пасуться тварини, **не повинне перевищувати 10%** загального річного кормового раціону. Ця цифра розраховується як відсоток сухої речовини кормів сільськогосподарського походження

Ст 6.3.2  
Еквівалентного  
стандарту

Неорганічні корми можуть бути дозволені до використання сертифікаційним органом у випадку втрати фуражної продукції або накладення обмежень, зокрема у зв'язку з винятковими метеорологічними умовами, спалахом інфекційних хвороб, забрудненням токсичними речовинами або внаслідок пожеж (**за умови** надання дозволу

Ст 6.7.22  
Еквівалентного  
стандарту

уповноваженим органом влади протягом обмеженого часу)

### 3.3 Вимоги до кормів, вироблених в перехідний період

Ст 6.7.19  
Еквівалентного  
стандарту

Корми, вироблені в перехідний період, дозволяється використовувати **лише за умови, що вони складають до 30% сухої частки річного раціону**. Якщо такі корми виробляються у підрозділі цього ж господарства, їх частку можна збільшити до **60%**. З них **до 20%** можуть становити корми, спожиті чи зібрані на постійних пасовищах або на багаторічних фуражних земельних ділянках у перший рік переходу від традиційного до органічного виробництва, якщо такі пасовища або земельні ділянки є частиною господарства і не були частиною органічного виробничого підрозділу цього господарства протягом **останніх п'яти років**.

### 3.4 Особливості переробки кормів

Ст. 4.4, 8.1  
Еквівалентного  
стандарту

Переробка органічних кормів повинна базуватися на таких **специфічних принципах**:

- виробництво органічних кормів з органічних кормових матеріалів, за винятком випадку відсутності на ринку певного кормового матеріалу в органічній формі;
- зведення до мінімуму використання кормових добавок і технологічних добавок, використання їх лише у випадку істотної технологічної чи зоотехнічної необхідності, або для певних дієтичних цілей;
- виключення речовин і технологічних прийомів, які могли б вводити в оману щодо справжньої природи продукту;
- дбайлива переробка кормів, переважно біологічними, механічними і фізичними методами;
- Будь-які кормові матеріали, які використовуються або переробляються у органічному виробництві, **не повинні оброблятися** за допомогою хімічно синтезованих розчинників;
- Переробка органічних кормів повинна **бути відокремленою** у часі або просторі від переробки звичайних (не органічних за походженням) кормів;
- Кормові матеріали органічного виробництва або кормові матеріали з виробництва, яке знаходиться у процесі конверсії, не повинні вводитися до складу кормового продукту органічного виробництва одночасно з такими ж кормовими матеріалами, виробленими традиційним способом.

### 3.5 Речовини та методи, які не дозволено використовувати під час виробництва кормів для тварин

Ст. 8.1, 5.10  
Еквівалентного  
стандарту

Не дозволяється використовувати речовини і методи, які застосовуються для відновлення якостей, втрачених у ході переробки і зберігання органічних кормів, для виправлення результатів недбалості при переробці, або можуть іншим чином вводити в оману щодо істинної природи даних продуктів.

#### Не повинні застосовуватися:

- такі речовини, як ГМО, похідні ГМО та продукти, вироблені ГМО, стимулятори росту і синтетичні амінокислоти. Також заборонене використання іонізуючої радіації для обробки органічних кормів або сировини, яка використовується у кормах.
- стимулятори росту і синтетичні амінокислоти.

#### Заборонене використання іонізуючої радіації для обробки органічних кормів або

сировини, яка використовується у органічних кормах.

**Неорганічні кормові матеріали** рослинного походження, кормові матеріали тваринного і мінерального походження, кормові добавки можуть використовуватися лише якщо є **відповідні дозволи**.

Утримання тварин на такій дієті, яка може викликати анемію, а також примусова відгодівля, заборонені.

### 3.6 Особливості відгодівлі тварин

Усі **молоді ссавці** мають вигодовуватися натуральним молоком, переважно материнським. Мінімальний термін такого вигодовування для жуйних тварин складає **три місяці**.

Ст 6.7.18  
Еквівалентного стандарту

Характер відгодівлі має бути зворотним на будь-якому етапі вирощування. Примусова відгодівля заборонена.

Заклучна фаза відгодівлі **жуйних тварин** для виробництва м'яса може проходити у **приміщенні, за умови**, що цей період вирощування у приміщенні **не перевищує** однієї п'ятої тривалості життя худоби і в будь-якому разі не перевищує трьох місяців.

Ст 6.7.8  
Еквівалентного стандарту

Не менше **60% сухої речовини** у добовому раціоні травоядних мають складати грубі корми<sup>3</sup>, сухий або висушений фураж або силос. Дозволяється **скорочення** зазначеного вище до **50% для молочних тварин** на початку лактації протягом не більше трьох місяців.

## 4. Лікування та здоров'я



### 4.1 Особливості догляду за тваринами

Під час догляду за тваринами заборонені такі операції, як:

- обрізка хвостів,
- підрізання зубів,
- видалення рогів,
- застосування будь-якої електричної стимуляції для примушування під час завантаження і розвантаження тварин,
- використання традиційних хімічно синтезованих транквілізаторів до або під час транспортування.

Ст 6.7.11  
Еквівалентного стандарту

**Проте**, уповноважений орган влади може час від часу **дозволяти** деякі з цих операцій з міркувань безпеки, або якщо вони спрямовані на покращення здоров'я, умов утримання чи гігієни тварин.

Будь-яке **страждання** тварин слід зводити **до мінімуму**, застосовуючи відповідну анестезію і/або анальгезію, а також шляхом проведення операцій кваліфікованим персоналом лише у **найбільш підходящому віці**.

Фізична кастрація дозволяється для підтримання якості продуктів і традиційної практики виробництва, але **лише за умов**, зазначених у попередньому абзаці.

<sup>3</sup> Грубі корми - сухі рослинні корми з високим вмістом клітковини (25—45% )  
Документ підготовлений Органік Стандарт

## 4.2 Профілактика захворювань

Ст 6.7.24  
Еквівалентного  
стандарту

Застосування хімічно синтезованих традиційних ветеринарних лікарських препаратів або антибіотиків з профілактичною метою **заборонене**.

Дозволяється використання імунологічних ветеринарних медичних препаратів.

**Винятком** може бути той випадок, коли застосування заходів виявилось неефективним для боротьби з захворюванням або лікування поранення, і якщо традиційне лікування є необхідним для запобігання стражданню тварини.

**Заборонене** застосування речовин **для стимуляції росту або продуктивності** (в тому числі антибіотиків, кокцидіостатів або інших штучних засобів для стимуляції росту) та застосування гормонів або подібних речовин **для контролю репродукції** або з іншою метою (наприклад, індукція синхронізації тічки).

## 4.3 Лікування у випадку хвороби чи поранення тварин

Ст 6.7.25  
Еквівалентного  
стандарту

Якщо тварини захворіли або поранилися, слід **негайно** розпочати лікування, якщо необхідно, в ізоляції та у відповідних умовах утримання.

Слід **віддавати перевагу** застосуванню фітотерапевтичних, гомеопатичних продуктів, мікроелементів і продуктів, перелік яких міститься у частині 3 Додатку V і у частині 1.1. Додатку VI, перед лікуванням ветеринарними хімічно синтезованими традиційними препаратами або антибіотиками, за умови, що перші є ефективними для лікування тварин даного виду і для даного випадку.

У випадку отримання твариною або групою тварин **більше трьох курсів лікування** хімічно синтезованими традиційними ветеринарними лікарськими препаратами або антибіотиками протягом **12 місяців**, або більше одного курсу лікування, якщо продуктивний життєвий цикл цих тварин складає менше одного року, відповідних тварин або отриману з них продукцію **не можна продавати як органічні продукти**, і тварини мають пройти перехідний період.

**Період відвикання** між останнім призначенням тваринам традиційного ветеринарного лікарського препарату за звичайних умов застосування і виробництвом органічних харчових продуктів з таких тварин **має складати 48 годин**, якщо законом не передбачено іншого терміну.

# 5. Виробництво та переробка

## 5.1. Вимоги до обладнання та посуду, що застосовується в процесі виробництва

Ст 6.7.24  
Еквівалентного  
стандарту

Спори, загиби, обладнання і посуд мають піддаватися **належному очищенню і дезінфекції** задля запобігання перехресному інфікуванню і утворенню носіїв хвороб.

Фекалії, урину і нез'їдену або розливу чи розсипану їжу слід **прибирати з періодичністю**, необхідною для зведення до мінімуму запаху і запобігання приваблюванню комах або гризунів (можуть використовуватися родентициди (для застосування тільки у пастках) і продукти, зазначені у Додатку II).



**Зверніть увагу!** Лише продукти, перелік яких міститься у **Додатку VII**, можуть застосовуватися для очищення і дезінфекції споруд, загонів і посуду для тварин.

## 5.2. Переробка продуктів харчування

Ст 7.2  
Еквівалентного  
стандарту

Добавки, технологічні добавки, інші речовини та інгредієнти, які використовуються ході переробки харчових продуктів, а також будь-які методи переробки, наприклад, копчення, мають застосовуватися **на засадах доброї практики виробництва**.

Оператори, які займаються переробкою харчових продуктів, мають **запроваджувати відповідні процедури і забезпечувати їх актуальність** на основі систематичного виявлення критичних етапів переробки. Застосування цих процедур має завжди гарантувати **відповідність вироблених продуктів правилам органічного виробництва**.

## 5.3. Зберігання неорганічних та органічних продуктів в одному підрозділі

Ст 7.3  
Еквівалентного  
стандарту

Якщо неорганічні та органічні продукти також готують або зберігають у тому самому підрозділі підготовки, **оператор повинен**:

- a) виконувати операції **безперервно до завершення циклу**, і такі операції мають бути **відокремлені** у просторі або часі від подібних операцій з не органічними продуктами;
- b) **зберігати** органічні продукти до і після відповідних операцій **окремо** від не органічних продуктів;
- c) передавати відповідну **інформацію органу контролю** та вести реєстр усіх операцій і переробленої кількості продуктів;
- d) вживати **необхідних заходів для забезпечення ідентифікації** партій продуктів і запобігання змішуванню або підміні не органічними продуктами;
- e) виконувати операції з органічними продуктами лише після **належного очищення** виробничого обладнання.

## 5.4. Речовини, які використовуються при виробництві продуктів харчування

Ст 7.4,7.4.1  
Еквівалентного  
стандарту

При переробці органічних харчових продуктів можуть використовуватися **лише наступні речовини**:

- a) речовини, перелік яких міститься у Додатку VIII до Еквівалентного стандарту;
- b) препарати мікроорганізмів і ензимів, які зазвичай використовуються у виробництві продуктів харчування;
- c) речовини і продукти, визначені у Статтях 1(2)(b)(i) і 1(2)(c) Директиви Ради 88/388/ЕЕС<sup>4</sup>, марковані як натуральні ароматичні речовини або натуральні ароматичні препарати, згідно зі Статтями 9(1)(d) і (2) зазначеної Директиви;
- d) фарби для штампування м'яса, як зазначено, відповідно, у Статті 2(8) і Статті 2(9) Директиви Європейського парламенту і Ради 94/36/ЕС<sup>5</sup>;
- e) питна вода і сіль (хлорид натрію або хлорид калію в якості основного компоненту), використання яких є загальноприйнятим у виробництві продуктів харчування;
- f) мінерали (у тому числі мікроелементи), вітаміни, амінокислоти і мікронутрієнти, лише

<sup>4</sup> OJ L 184, 15.7.1988, стор. 61.

<sup>5</sup> OJ L 237, 10.9.1994, стор. 13

якщо їх використання у відповідних харчових продуктах є необхідним згідно закону.

г) для певних дієтичних цілей дозволяється використовувати лише добавки, технологічні добавки, ароматизатори, воду, сіль, препарати мікроорганізмів і ензимів, мінерали, мікроелементи, вітаміни, а також амінокислоти та інші мікронутрієнти, і лише у тій мірі, у якій вони дозволені до використання в органічній продукції згідно з Додатком XI.

## **6. Маркування продукції тваринництва**

### **6.1 Правила використання логотипу (євролистка)**

*Ст 9.5.1  
Еквівалентного  
стандарту*

Торгові марки і опис товару з вказівкою, зазначеною у Статті 23(1) Постанови (ЄС) №834/2007, можуть використовуватися для маркування готових кормів за умови, що **не менше ніж 95% сухої речовини** продукту є органічними

Логотип Співдружності не може використовуватися для продуктів, які знаходяться на етапі конверсії.

Додатково до зазначених вказівок, необхідно також зазначати інформацію згідно з вимогами, описаними в Інструкції з підготовки макету споживчого маркування.

**Перед друком макет повинен бути надісланий на затвердження до офісу Органік Стандарт.**

Витяги з Додатків до Еквівалентного стандарту, що згадуються у Вимогах

## ДОДАТОК II

### Пестициди – продукти для захисту рослин, згадані пункті 6.5.1

*Примітка:*

*A: дозволено згідно з Постановою (ЄЕС) № 2092/91 і перенесено Статтею 16(3)(с) Постанови (ЄС) №834/2007*

#### 4. Речовини для застосування у пастках і/або дозувальних пристроях

Дозвіл	Найменування	Опис, вимоги до складу, умови застосування
A	Феромони	Атрактанти; порушники сексуальної поведінки; лише у пастках і диспансерах. Продукти, зазначені в Додатку до Виконавчого Розпорядження (ЄС) № 540/2011 (номери 255, 258, 259)
A	Піретроїди (лише дельтаметрин або лямбдацигалотрин)	Інсектициди; лише у пастках зі спеціальними атрактантами; тільки для боротьби з маслинною мухою і середземноморською плодовою мухою

## ДОДАТОК III

### Мінімальна площа поверхні у приміщеннях та на відкритих майданчиках, та інші характеристики стосовно утримання різних видів тварин в залежності від типу виробництва згідно з пунктом 6.7.12

#### 1. Жуйні тварини, коні, вівці, кози та свині

	Площа у приміщенні (чиста площа, яку можуть використовувати тварини)		Площа на відкритих майданчиках (майданчики для вигулу, крім пасовищ)
	Жива вага, мінімум (кг)	м <sup>2</sup> на голову	м <sup>2</sup> на голову
Вирощування і відгодівля жуйних тварин і конячих	до 100	1,5	1,1
	до 200	2,5	1,9
	до 350	4,0	3
	більше 350	5, мінімум 1 м <sup>2</sup> на 100 кг	3,7, мінімум 0,75 м <sup>2</sup> на 100 кг
Молочні корови		6	4,5
Племінні бики		10	30

## ДОДАТОК IV

### Максимальна кількість тварин на гектар згідно пунктом 6.7.6

Клас або вид	Максимальна кількість тварин на гектар, еквівалентна 170 кг азоту на гектар на рік
Коні старші шести місяців	2
Телята на відгодівлі	5
Інші жуйні тварини віком до одного року	5
Самці жуйних тварин від одного року до двох	3,3
Самиці жуйних тварин від року до двох	3,3

Самці жуйних тварин віком від двох років	2
Племінні телиці	2,5
Телиці на відгодівлі	2,5
Молочні корови	2
Вибраковані молочні корови	2
Інші корови	2,5

## ДОДАТОК V

### Кормові матеріали, описані в статті 6.7.20

#### 1. КОРМИ МІНЕРАЛЬНОГО ПОХОДЖЕННЯ

##### 3.1. Натрій:

- сульфат натрію
- карбонат натрію
- бікарбонат натрію
- хлорид натрію

##### 3.2. Калій:

- хлорид калію

##### 3.3. Кальцій:

- фосфарит
- Вапнякові морські черепашки
- карбонат кальцію
- глюконат кальцію

##### 3.4. Фосфор:

- кальцинований дикальцію фосфат
- кальцинований монокальційфосфат
- мононатрійфосфат
- кальцій-магній-фосфат
- кальцій-фосфат натрію

##### 3.5. Магній:

- оксид магнію (безводний магній)
- сульфат магнію
- хлорид магнію
- карбонат магнію
- фосфат магнію

##### 3.6. Сірка:

- сульфат натрію

#### 2 ІНШІ КОРМИ

- Пекарські дріжджі
- Ферментовані дріжджі

## ДОДАТОК VI

### Кормові добавки і спеціальні речовини, які використовуються в кормах тварин, зазначені в розділі 6.7.20

#### 1. КОРМОВІ ДОБАВКИ

Зазначені добавки повинні бути схвалені в Регламент (ЄС) № 1831/2003 Європейського Парламенту і Ради <sup>(1)</sup> про добавки, використовувані в кормах тварин

##### 1.1. Поживні добавки

###### (а) Вітаміни і провітаміни

- Вітаміни, отримані з сільськогосподарських продуктів
- Синтетичні вітаміни, ідентичні вітамінам, отриманим із сільськогосподарських продуктів, для моногастричних і водних тварин;
- Синтетичні вітаміни А, D, Е, ідентичні натуральним вітамінам для жуйних тварин, дозволені в країнах-членах після проведення оцінки можливості органічних жуйних тварин отримати необхідну кількість зазначених вітамінів із кормів.

###### (б) Домішки

###### E1 Залізо:

- карбонат заліза
- сульфат заліза, моногідрат і/або гептагідрат
- окис заліза;

###### E2 Йод:

- йодат кальцію, безводний
- 

###### E3 Кобальт:

- сульфат кобальту, моногідрат і/або гептагідрат
- карбонат кобальту, моногідрат;

###### E4 Мідь:

- оксид міді
- основна вуглекисла мідь, моногідрат
- сульфат міді, пентагідрат;

###### E5 Магній:

- карбонат магнію
- оксид марганцю й окис марганцю
- сульфат (II) марганцю, моногідрат;

###### E6 Цинк:

- 
- окис цинку
- сульфат цинку, моногідрат і/або гептагідрат;

###### E7 Молібден:

- молібдат натрію;

###### E8 Селен:

- Селенат натрію
- Селеніт натрію.

##### 1.2. Зоотехнічні добавки

Ензими й мікроорганізми

<sup>(1)</sup> ОJ L 268, 18.10.2003, р. 29.

##### 1.3. Технологічні добавки

###### (а) Консерванти

- E 200 Сорбінова кислота
- E 236 Мурашина кислота
- E 237 Формінат натрія
- E 260 Оцтова кислота
- E 270 Молочна кислота
- E 280 Пропіонова кислота
- E 330 Лимонна кислота.

###### (б) Антиоксиданти

E 306 — Токоферол – багатий на екстракти природного походження, які використовуються як антиоксиданти

###### с) Емульгуючі і стабілізуючі агенти, загусники і желюючі речовини

E322 – *Лецитин*, якщо він одержаний з органічної речовини. Використовується виключно для корму водних тварин.

(г) В'язучі речовини та антигрудкоутворювачі  
E 535 Фероціанід натрію, максимальне дозування 20 мг/кг NaCl, який розраховується як фероціанід  
E 551б Колоїдний двоокис кремнію  
E 551м Діатоміт (діатомітова земля, очищена)  
E 558 Бентоніт-монтморилоніт  
E 559 Каолінова глина, без азбесту  
E 560 Природна суміш стеаритів і хлоритів  
E 561 Вермикуліт  
E 562 Сепіоліт  
E566 Натроліт – Фоноліт  
E568 Кліноптиоліт осадового походження (свині, кури, індички на відгодівлю, корови, лосось)  
E 599 Перліт

(е) Консервуючі добавки силосу  
Ензими, дріжджі та бактерії . Їх використання обмежене виробництвом силосу в тих випадках, коли через погодні умови належна ферментація неможлива  
Використовувати молочну, мурашину, пропіонову й оцтову кислоту у виробництві силосу дозволено тільки в тих випадках, коли через погодні умови належна ферментація неможлива

#### **1.4 Сенсорні добавки**

*Ароматизатори. Тільки отримані із сільськогосподарських продуктів.*

## **ДОДАТОК VII**

### **Продукти для чищення і дезинфекції**

1. Продукти для чищення і дезинфекції будівель і споруд для тваринництва, згадані в пункті 6.7.4:
  - калієве та натрієве мило
  - вода та пара
  - вапняне молоко
  - вапно
  - негашене вапно
  - гіпохлорит натрію (наприклад, як рідкий відбілювач)
  - каустична сода
  - каустичний поташ
  - перекис водню
  - натуральні есенції рослин
  - цитринова, надоцтова кислота, мурашина, молочна, шавелева та оцтова кислота
  - спирт
  - азотна кислота (обладнання для молочного господарства)
  - фосфорна кислота (обладнання для молочного господарства)
  - формальдегід
  - продукти для чищення і дезинфекції для дійок та обладнання для доїння
  - карбонат натрію

## ДОДАТОК VIII

### Окремі продукти і речовини, які використовуються у виробництві перероблених органічних харчових продуктів, дріжджів і дріжджових продуктів, зазначених у розділі 7.4.1

**Примітка:**

A: дозволено відповідно до Регламентів (ЄС) № 2092/91 і викладено в Статті 21(2) Регламенту (ЄС) № 834/2007

B: дозволено відповідно до Регламентів (ЄС) № 834/2007

C: дозволено відповідно до Регламентів (ЄС) № 1254/2008

#### РОЗДІЛ А — ХАРЧОВІ ДОБАВКИ, ЗОКРЕМА НОСІЇ

Для розрахунків, зазначених у Розділі 7.4.1, харчові добавки, відмічені зірочкою в колонці з кодовим номером, повинні вважатися інгредієнтами сільськогосподарського походження.

Дозвіл	Код	Назва	Приготування харчових продуктів		Особливі умови
			Рослинне походження	Тваринне походження	
A	E153	Рослинне вугілля		x	Попелястий козячий сир Сир «Морб'є»
A	E160b*	анато, біксин, норбіксин		x	Червоний лестерський сир Подвійний глостерський сир Чеддер Сир «Мімолетт»
A	E170	Карбонат кальцію	x	x	Заборонено використовувати для фарбування або насичення продукту кальцієм
A	E220 or E224	Діоксид сірки Піросульфат калію	x x	x x	У фруктових винах (*) без додавання цукру (зокрема сидру і перрі) або в середньому: 50 мг (**) Для сидру та перрі, приготованих із додаванням цукру або концентрату соку після ферментації: 100 мг (**) * в цьому контексті «фруктове вино» - вино, виготовлене з будь-яких фруктів, крім винограду ** максимальний рівень, доступний з усіх джерел, SO <sub>2</sub> в мг/л.
B	E223	Піросульфат натрію		x	ракоподібні
A	E250 або E252	Нітрит натрію Нітрат калію		x x	Для м'ясних продуктів <sup>1</sup> Для E 250: значний вміст, вказаний як NaNO <sub>2</sub> : 80 мг/кг Для E 252 значний вміст, вказаний як NaNO <sub>3</sub> : 80 мг/кг Для E 250: максимальна залишкова кількість, виражена як NaNO <sub>2</sub> : 50 мг/кг Для E 252: максимальна залишкова кількість, виражена як NaNO <sub>3</sub> : 50 мг/кг
A	E270	Молочна кислота	x	x	
A	E290	Двоокис вуглецю	x	x	
A	E296	Яблучна кислота	x		

Дозвіл	Код	Назва	Приготування харчових продуктів		Особливі умови
			Рослинне походження	Тваринне походження	
A	E300	Аскорбінова кислота	x	x	М'ясні продукти <sup>2</sup>
A	E301	Аскорбат натрію		x	М'ясні продукти <sup>2</sup> разом з нітратами і нітритами
A	E306*	Екстракт, багатий на токоферол	x	x	Антиоксидант для жирів і олій
A	E322*	лецитин	x	x	Молочні продукти <sup>2</sup>
A	E325	Лактат натрію		x	Молочні і м'ясні продукти
A	E330	Лимонна кислота	x		
Б	E330	Лимонна кислота		x	Ракоподібні і молюски
A	E331	Цитрат натрію		x	
A	E333	Цитрат кальцію	x		
A	E334	Винна кислота	x		
A	E335	Виннокислий натрій	x		
A	E336	Виннокислий калій	x		
A	E392*	Екстракт розмарину	x	x	Тільки одержаний шляхом органічного виробництва
A	E341 <sup>1</sup>	Монокальцій фосфат	x		Розпушувач для борошна
A	E400	Альгінова кислота	x	x	Молочні продукти <sup>2</sup>
A	E401	Альгінат натрію	x	x	Молочні продукти <sup>2</sup>
A	E402	Альгінат калію	x	x	Молочні продукти <sup>2</sup>
A	E406	агар	x	x	Молочні і м'ясні продукти <sup>2</sup>
A	E407	карагенан	x	x	Молочні продукти <sup>2</sup>
A	E410*	Камедь бобів ріжкового дерева	x	x	
A	E412*	Гуарова смола	x	x	
A	E414*	Аравійська камедь	x	x	
A	E415	Ксантанова смола	x	x	
A	E422	гліцерин	x		Для рослинних екстрактів
A	E440 <sup>1*</sup>	пектин	x	x	Молочні продукти <sup>2</sup>
A	E464	Гідроксипропіл метил целюлоза	x	x	Герметизуючий матеріал для капсул
A	E500	Карбонат натрію	x	x	Згущене молоко <sup>3</sup> і масло зі сметани і сир з кислого молока <sup>2</sup>
A	E501	Карбонат калію	x		
A	E03	Карбонат амонію	x		
A	E504	Карбонат магнію	x		
A	E509	Хлорид кальцію		x	Коагуляція молока
A	E516	Сульфат кальцію	x		носій
A	E524	Гідроксид натрію	x		Обробка поверхні випічки
A	E551	Діоксид кремнію	x		Агент, що запобігає злипанню трав і спецій
A	E553b	тальк	x	x	Покривна речовина для м'ясних продуктів



Дозвіл	Код	Назва	Приготування харчових продуктів		Особливі умови
			Рослинне походження	Тваринне походження	
A	E938	аргон	x	x	
A	E939	гелій	x	x	
A	E941	азот	x	x	
A	E948	кисень	x	x	

<sup>1</sup> Ці добавки можна використовувати, тільки якщо доведено, що не існує жодної технологічної заміни, яка може давати такі ж гарантії і/або зберігати такі ж властивості продукту.

<sup>2</sup> Обмеження тільки для продуктів тваринництва

<sup>3</sup> Згущене молоко - м'які і солодкі коричневі вершки, виготовлені з підсолодженого загущеного молока

## РОЗДІЛ Б — ТЕХНОЛОГІЧНІ ДОБАВКИ ТА ІНШІ ПРОДУКТИ, ЯКІ МОЖНА ВИКОРИСТОВУВАТИ ДЛЯ ОБРОБКИ ІНГРЕДІЄНТІВ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПОХОДЖЕННЯ, ОТРИМАНИХ ШЛЯХОМ ОРГАНІЧНОГО ВИРОБНИЦТВА

Примітка: Розділ Б дозволений відповідно до Положення (ЄС) № 834/2007

Дозвіл	Назва	Підготовка харчових продуктів		Особливі умови
		Рослинного походження	Тваринного походження	
A	вода	x	x	Питна вода відповідно до вимог Директиви 98/83
A	Хлорид кальцію	x		Коагуляційний агент
A	Карбонат кальцію	x		
A	Гідроокис кальцію	x		
A	Сульфат кальцію	x		Коагуляційний агент
A	Хлорид магнію (нігари)	x		Коагуляційний агент
A	Карбонат калію	x		Висушування винограду
A	Вуглекислий натрій	x		Виробництво цукру
A	Молочна кислота		x	Для регулювання рівня рН розсолу при виробництві сиру <sup>1</sup>
A	Лимонна кислота	x	x	Для регулювання рівня рН розсолу при виробництві сиру <sup>1</sup> Виробництво масла та гідроліз крохмалю <sup>2</sup>
A	Гідроксид натрію	x		Виробництво цукру. Виробництво олії із насіння винограду (brassica spp)
A	Сірчана кислота	x	x	Виробництво желатину; виробництво цукру
A	Соляна кислота		x	Виробництво желатину для регулювання рівня рН розсолу при виробництві гауді, едама і маасдамера; боеренкаас, фриз і лідсе нагелькаас
A	Гідроксид амонію		x	Виробництво желатину
A	Водень пероксид		x	Виробництво желатину
A	Двоокис вуглецю	x	x	
A	азот	x	x	
A	етанол	x	x	розчинник
A	Дубильна кислота	x		фільтрація

Дозвіл	Назва	Підготовка харчових продуктів		Особливі умови
		Рослинного походження	Тваринного походження	
A	Яєчний білок	x		
A	казеїн	x		
A	желатин	x		
A	агар	x		
A	Рослинні олії	x	x	змащування, активація антивспінювачів
A	Гель діоксиду кремнію або колоїдного розчину	x		
A	Активоване вугілля	x		
A	тальк	x		Відповідає критеріям чистоти для харчових добавок E553b
A	бентоніт	x	x	Прилипач для меду <sup>1</sup> Відповідає критеріям чистоти для харчових добавок E558
A	каолін	x	x	Прополіс <sup>1</sup> Відповідає критеріям чистоти для харчових добавок E559
A	целюлоза	x	x	Виробництво желатину <sup>1</sup>
A	Диатомит	x	x	Виробництво желатину <sup>1</sup>
A	Перліт	x	x	Виробництво желатину <sup>1</sup>
A	Шкаралупа ліщини	x		
A	Рисове борошно	x		
A	Бджолиний віск	x		Антиадгезив
A	Карнаубський віск	x		Антиадгезив

<sup>1</sup> Обмеження поширюються на продукти тваринного походження

<sup>2</sup> Обмеження поширюються на продукти рослинного походження